

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . " 2'20
za Nemčijo celoletno . . . " 29'—
za ostalo inozemstvo . . . " 35'—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2'—
V upravl. prejemov mesečno . . . 1'80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7'—
za Nemčijo celoletno . . . " 9'—
za ostalo inozemstvo . . . " 12'—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petlitrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat po 3) v
za dva- in večkrat . . . 25,—
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petlitrsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izv. omši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Pohvala 17. pešpolka.

Povodom svojega zopetnega odlikovanja, katerega je »Slovenec« v št. 231. že omenil, je velerodni gospod polkovnik 17. pp. Hugo Ventour pl. Thurman izdal sledeče povelje svojim vojakom:

»Vojaki 17. pp.! Odlikovanje Vašega polkovnika velja kot priznanje našega Najvišjega vojnega gospoda polku samemu — hrabrim in junaškim 17tim za njihovo vrlo zadržanje v težkih bojih dne 22. in 24. julija na italijanskih tleh. Ponosni smo vsi na to priznanje, ki se je priznalo ne moji osebi, ampak vsakemu izmed hrabrih tega krasnega polka. Z resničnim čutom sreče in odkritim ponosom bom nosil ta znak priznanja Njeg. Veličanstva našega najvišjega vojnega gospoda na svojih prsih, v srečni zavesti, biti poveljnik tega železnega in izrednega polka. Tudi jaz se vam zahvalim najsrčneje za Vašo hrabro obnašanje, zato ker tako trdno držite krasne tradicije starega vedno vrlega polka. — Bog z Vami do končne zmage.«

Vse za našo kožo.

Zürich, 4. oktobra 1916.

Parisko »Sociologično društvo« je posvetilo svojo sejo, ki se je vršila 14. junija, izključno samo jugoslovanskem vprašanju, pri katerega diskuziji se je oglasil tudi Milenko Vesnić, sedanjí minister Srbije v Parizu in je pri tem izjavil to: »Ako se oglašam k besedi, storim to samo kot član tega društva, kot Srb se pa poslužim priložnosti, se zahvaliti gospodom, ki so se začeli posebno to leto veliko baviti s tem težavnim vprašanjem. Ako pregledamo jugoslovanski problem v njegovih sociologičnih elementih, moramo v prvi vrsti konstatovati, da se mora smatrati tendenco za ujedinjenjem Hrvatov, Slovencev in Srbov kot najnaravnejšo in najlogičnejšo, ker je duh narodne samohrane mnogo močnejši kot vsi drugi motivi. Ta instinkt je ostal živ v vseh slojih naše rase. Predno so naši predniki postali katoliki, pravoslavni, protestantje in mohamedanci, oni so bili Slovani (Hrvatje, Slovenci ali Srbi), pa tudi v današnjih dneh si je ohranil narodni duh te težnje za skupnost. Pri nas se ne preneha vedno ponavljati narodni pregovor Brat mil, katere vere bil, ali pa: Ne gledaj kako delaš križ, ampak kaka kri ti pluje po žilah.«

V nadaljnjem svojem govoru spominja se Križanića, Strossmayerja, ki je ustanovil Jugoslovansko Akademijo, spominja se tudi Napoleonove Ilirije. Konča pa tako: »Mi ne zahtevamo nič, ker se mora jugoslovansko jedinstvo izvršiti kakor vsi veliki principi narodnosti po zakonih socijalne evolucije. Ono se mora izvršiti, ker so glavni interesi Evrope z njim v zvezi. Ako se jugoslovansko jedinstvo ne dovrši danes, dovršilo se bo jutri, ako ne jutri, torej dobro, pa pojutrišnjem. Ampak dovršilo se bo.«

Mi smo z g. Vesnićem popolnoma složni, kajti imel je prav, ker jugoslovanske dežele so že združene — le nekoliko drugače nego je to združenje imel v mislih on.

Gaetano Salvenini je poslal uredništvu »La Serbie« v Ženevi (Genf) pismo katero je priobčilo v svojem listu 24. septembra. V tem pismu priznava Salvenini, da postoji v Italiji imperijalistična stranka, ki hoče na vsaki način posest Dalmacije, celega Jadranskega morja in pa slovenskega in hrvatskega Primorja. Nasprotno pa postoji skupina Jugoslovancev, ki zahtevajo Trst, Gorico, Pulj in celo Videm v Benečiji. Italijanski nacionalizem je naletel v sami Italiji na velik odpor, močnejši nego jugoslovanski nacionalizem med Jugoslovani. Večina javnega mnjenja v Italiji se podvrgava vladi. V najboljši dokaz nam je »Corriere della Sera«, ki ne zavzema nikdar stališča ni za, niti proti jadranski imperijalistični tezi. V to svrho

bi bilo potrebno, da se zmerno italijansko in zmerno srbsko krilo združita za skupno akcijo, ker radikalno krilo jugoslovansko, povečava samo nesporazume med nami in s tem izkazuje samo usluge Nemčiji in Avstro-Ogrski.«

Uredništvo omenjenega lista se ni spustilo v nikake debate, nego je pripomnilo, da bi bilo najbolje, da bi italijanski umerenci svetovali svoji vladi, da začne pregovore z srbsko vlado.

Mi pa z svoje strani tudi ne bomo delali nikakih opazk, ker se nam ne zdi potrebno. Kar se pa tiče nas, Italijani naj nas puste pa kar na miru, ker to, kar je med nami so reke krvi in globoko sovraštvo. Poslednji Bušman v Afriki, ali pa avstralski zamorec bi nam bil ljubši nego oni.

Gennaro Mondaini je objavil v »Azione Socialista« organu stranke italijanskih reformističnih socialistov, članek, ki se bavi z jadranskim vprašanjem. Članek je naslovljen: »Proti jadranskemu imperijalizmu«. V njem razmotriva obe nasprotujoči si tezi, o katerih se danes v Italiji toliko piše. Po prvi tezi bi postalo Jadransko morje italijansko jezero, katero bi obkrožavale zamišljene italijanske teritorije: Venezia Giulia (Goriško - Gradišćanska, del Kranjske, Istra, Trst in Reka) v obsegu 8000 km² in z enim milijonom prebivalstva, od katerih je samo 400.000 Italijanov, dalje Dalmacija z vsemi otoki in še del Albanije. Po drugi tezi se zahteva samo zemlje, ki pripadajo po geografski legi k Italiji (Venezia Giulia), a drugo se pusti Jugoslovonom.

Italijanski imperijalisti se sklicujejo v glavnem na etnične, geografske in zgodovinske razloge. Najprvo geografski razlogi. Nacionalisti smatrajo za naravno mejo progo, ki jo tvorijo Retiške Alpe, hrbet Karnijskih Alp, Julijske Alpe in Dinarske Alpe, ali kot oni prave od Brennerja do Kotora. Te meje bi potemtakem vsebovale te-le pokrajine: Trentin, Goriško-Gradišćansko, Istro, Trst, del Kranjske (z Postojno in Logatcem), Reko, Dalmacijo in vse otoke. G. Mondaini pa nasprotno trdi, da se uči v vseh šolah kraljevine Italije, da se naravne meje Italije končajo z progo alpskega razceja (Wasserscheide). Južno od črte Donava—Sava—Kolpa se pa že začne Balkan; torej Dalmacija ne spada več k Apeninskem polotoku in s tem geografski razlogi ne drže več.

V drugem redu prihajajo zgodovinski razlogi, po katerih spada, kakor trde nacionalisti, Dalmacija k Italiji, ker je bila ona nekdanja last rimske države in pa benečanske republike. Kakor izgubijo starši pravico nad svojimi že odraslimi otroci, tako izgubijo tudi zgodovinske pravice svoj smisel, onega dne ko je ta dežela dosegla stopnjo civilne zrelosti in še bolj, narodne zavesti, vsled česar hoče ona biti subjekt, ne pa objekt drugih narodov. Ta teorija zgodovinskih pravic nima svoje domovine v Italiji, ker zahteva dežele, ki niso nikdar pripadale rimski državi!

Končno etnični razlogi. Tudi ti ne drže. Ako se vzema jezik kot najvišji izraz naroda, potem ne ostane Italijanom nič drugega nego nekaj izoliranih mest na morski obali. Treba samo vzeti v roke avstrijsko statistiko, ali pa celo italijanske podatke. Vzel je poslednje. Po njih se nahaja v Dalmaciji največ 60.000 Italijanov in pa 600.000 Srbo-Hrvatov, ki so prišli do narodne zavesti.

Po mnenju imperijalistov Dalmacija ni potrebna Italiji samo iz omenjenih treh razlogov ampak tudi iz strateških in ekonomskih. Posest Dalmacije bi dovoljevala Italiji večjo ekonomsko ekspanzivnost na Jadranu, ker le-ta nikako nje ne loči od Dalmacije nego jo samo veže. Mondaini trdi, da je gospodar Jadranskega morja samo ona, ki ima močnejšo mornarico, ne pa Dalmacijo. Tudi ni posest Dalmacije važna za obrambo Italije.

Ako bi se vse želje imperijalistov uresničile tedaj bi se izcimile sledeče posledice, kakor misli g. Mondaini: 1. Nastal bi nevaren jugoslovanski iredentizem, ki bi bil toliko nevarnejši, ker bi ga vsi Slovani podpirali;

2. Nastale bi skrite sovražnosti z novo povečano slovansko državo in stalna

nevarnost za Jadran. Srbija z Rusijo za hrbtom (ne da bi se govorilo o Ogrski in Grški), imela bi polno interesov, da to novo ravnotežje zruši.

Tako je torej mnenje odlične italijanske strani. Treba je vedeti, da je to isto izjavil tudi Salvenini, a izjavil je tudi, da se ogromna večina italijanske javnosti brezuslovno pokorava svoji vladi. Toda, ta vlada do danes ni izjavila ničesar drugo, nego da hoče vse to, kar nacionalisti zahtevajo in to nič manje nego vse avstrijske Jugoslovane, ki se nahajajo v zamišljeni geografsko-zgodovinski meji. Naj si Lahi mislijo in delajo meje kakršne hočejo, mi jih samo spominjamo na ona dva lovca, ki sta šla na medveda in sta, čeprav sta kožo medvedovo že zapila, se rešila pred medvedom le na ta način, da se je eden napravil mrtvega, a drugi je pobegnil na drevo.

Osma soška bitka končana.

Naval dvaintridesetih laških brigad krvavo odbil h. - Banfieldov boj s sovražnimi letalci nad Trstom.

Borojevičeva armada je v osmi soški bitki ostala zmagovita. Bitka se je pričela z artiljerijsko pripravo 4. oktobra. Pehotni napadi so se pričeli 9. oktobra. Pravi boji so se tedaj končali 11. oktobra z uničenjem italijanske 45. divizije. Napadalec je štel 32 brigad. Njegove izgube, ki so ga prisilile, da je boj ustavil, so morale biti strašne. Sovražnik je v osmi soški bitki zasedel 1½ km širok odsek bojne črte. Svojemu cilju — Trstu — se s tem Italijani niso nič približali.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 14. oktobra. Uradno:

Ker je tudi včerajšnji dan na primorski bojni črti, kjer se je bila bitka, potekel mirnejše, se mora smatrati, da je 8. veliki naval Italijanov z boji 11. oktobra odbit. Še bolj kot v zadnjih bitkah je sovražnik zbral zdaj svoje sile proti južnemu krilu. Med morjem in višinami vzhodno od Gorice je nastopila III. in deli II. armade, skupno približno 16 pehotnih divizij z zelo močnim topništvom in s številnimi metalci min. Naši, smrt zaničujoči hrabri branilci Krasa so vzdržali cel teden najtežji ogenj, nato so kljubovali tri dni neprestanim navalom po številu premočnega sovražnika, dokler ga niso njegove izgube prisilile, da je napad ustavil.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dunaj, 15. oktobra. Uradno:

Splošno smo se je malo bojevali. Italijani so napadli na Goriškem danes zjutraj naše postojanke na višinah vzhodno od Sobera. Ta sunek se je deloma zrušil že v našem topovskem ognju, deloma smo ga odbili v pobližnjem ognju. Vzhodno od Tridenta smo v zračnem boju sestrelili sovražno letalo vrste Farman.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

DOGODKI NA MORJU.

Dunaj, 14. oktobra. Uradno:

Naša skupina morskih letal je ponoči od 12. na 13. t. m. zopet z dobrim uspehom metala bombe na vojaške naprave v Tržiču in v Škocijanu (San Canziano). Zvečer 13. t. m. so napadla naša morska letala Adria delavnice v Tržiču, ki so jih večkrat zadela. Sovražni letalci so metali bombe na staro pristanišče v Trstu in v okolico Miramara, a škode niso povzročili. Naša letala so jih zasledovala; linijski ladjini poročnik Banfield je prisilil neko sovražno letalo na padec za sovražnimi črtami. Pri vseh podjetjih so naša letala obstreljevali brez uspeha.

Poveljstvo mornarice.

× × ×

Italijansko uradno poročilo.

12. oktobra. V Adiški dolini uspešen ogenj naše artilerie proti vojaškim skla-

vo. Ta medved je danes v obliki naših fantov na Soči in Lahi so že dostikrat pokazali pred tem medvedom vse lastnosti onih lovcov in jih bodo še pokazali.

Pa tudi z druge strani je interesanten članek Mondainija. Namreč od te, da je cela vojska začela presedati Italijanom. Oni so mislili, da bodo ono vse o čemur so sanjali, kar tako na lahko zasedli, ne da bi jih kaj veliko žrtev stalo. Toda danes so se prepričali, da jih ta vojska stane že več žrtev, kot bi oni v najboljšem slučaju dobili novih podanikov. To jim prese-da in tu jih čevlji žuli. To je tudi vzrok njihovega popustljivega pisanja. Ampak prijatelji polentarji vi boste še veliko popustili, ako se ne boste popolnoma obrisali pod nosom. Kislo je grozdje, kislo, a mi Slovenci nočemo v vaše umazano družbo.

diščem v roveretskih vrtovih in proti kolodvoru v Callianu. Sovražni napadalni pokus proti našim postojankam v dolini Arsa je bil neposredno odbit. Na severnih pobočjih Pasubia so naše čete gladko odbile ponovne sovražne protinapade. Zadržali smo sovražnika zelo težke izgube ter se polastili topa kakor tudi mnogo orožja in municije. Na Asijski visoki planoti so udrli naši drzni oddelki v sovražne jarke pri Casera Zebio, jih razdrli in se nato vrnili v svoje črte. Ob zgornjem teku Vanoi je naperil sovražnik zvečer 10. t. m. po krepki artiljerijski pripravi zapore, čimdalje močnejše napade proti našim novim postojankam na Busa Alta. Bersaglieri in planinski lovci, ki so tekmovali v hrabrosti, so vsakokrat zlomili sovražni naval, izvedli bajonetni protinapad, pogнали sovražnika v beg in mu vzeli 37 ujetnikov. Ob Julijskih alpah artiljerijsko delovanje, katero je ob dopoldnevi ovirala megla. S svežimi četami je naperil sovražnik ponovne napade na najvažnejše točke črte, ki smo jo bili vzeli vzhodno od Vrtojbe in na Krasu; sprejeli smo ga z nenadoma zastavljenim, dobro merjenim ognjem in ga vselej z velikimi izgubami vrgli nazaj. Popoldne je naša pehota v novih krepkih naskokih razširila in izpopolnila osvojitve predidnih dni, posebno kar se tiče Sobra (Gorica) in višini 343 in 144 in vzhodno od Nove vasi na Krasu. Ujeli smo nadaljnjih 1771 sovražnih vojakov, med njimi 35 častnikov; vsega smo ujeli na julijski fronti od 6. avgusta do zdaj 30.881 mož, med njimi 728 častnikov.

13. oktobra. V ozemlju Monte Pasubia smo odbili lute sovražne napade med Monte Spil, Monte Corno in južnimi pobočji Boita, odkoder so napadle naše čete močne sovražne postojanke med Sette Croci in Boitom. Posrečilo se jim je, da so kljub velikim terenskim težavam in kljub ogorčenemu odporu sovražnika napredovale. Ujele so 32 mož. V Posinski dolini artiljerijsko delovanje in majhni, za nas ugodni boji. Ob pontebanskem potoku (Bela) je sovražna artiljerija vztrajno obstreljevala naše postojanke, ne da bi napravila kako škodo. Na julijski fronti luto artiljerijsko delovanje v noči od 11. na 12. in naslednje dopoldne. Sovražnik je podvzel nove lute protinapade v prvi vrsti proti Sobru (Gorica), južno od Nove vasi in v zvezi s tem na višini 144 na Krasu. Vselej je bil z zelo težkimi izgubami odbit. Na fronti enega samega bataljona v soberskih črtah smo pokopali 400 sovražnih mrličev. Popoldne so osvojile naše čete na Krasu in krepkem zaletu ozemlje, ki leži med prejšnje dni osvojeno in sedanjo sovražno črto. Dospele so do zapadnih pobočij Bečinke in prvih hiš v Lokvici in Hudih logih. Ujeli smo približno 400 sovražnikov, med njimi 10 častnikov. — Sovražna letala so obstreljevala gradiške lagune in druge kraje ob spodnji Soči. Nekaj žrtev med prebivalstvom in neznatna stvarna škoda. V zračnih bojih nad Gorico je bilo sestreljeno sovražno letalo, ki je padlo na tla v okolici Sv. Marka.

× × ×

Osmi bitka na Goriškem.

Vojni poročevalci poročajo z dovoljenjem vojnega tiskovnega stana z dne 13. oktobra:

Soška bitka je dosegla nezaslišano srditost. Sredi mrzličnega delovanja celega poveljstva izjavlja generalštabni načelnik našega odseka: Ta bitka je doslej višek vojske. Ogromna sila okroglo 260.000 italijanskih vojakov 72 ur neprestano napada na Krasu in vedno še grmi tisoč topov, ki že 11 dni in 11 noči brez presledka streljajo.

Vsi ujetniki so bili prepričani, da bodo topot vendarle prodrli. V resnici so mislili, da so na poti v Trst, tako zelo je nanje uplival aparat in velikanske priprave za osmo splošno ofenzivo.

Prodiranje 32 brigad

se je vršilo po načinu, ki ga je na Francoskem uvedel Joffre in potem vporabljal Brusilov. Val za valom se zaganja brez prestanka, naskakovalna krdela so bila zelo ozka, pa zelo globoka in topot ne prihaja naskakujoča pehota samo s kopitom in bajonetom, marveč ima seboj tudi strojne puške in celo topove.

Prvi bojni dan, 10. t. m., je sipala italijanska artiljerija do opoldne in popoldne se je ta sipajoči ogenj še povišal do nezaslišane srditosti. Sedaj se je že upala tudi laška pehota iz svojih kritij, v popoldanskih urah so nato navalile velike sklenjene kolone. Napad na Kraško planoto je splošen.

Kljub temu se tvorijo

posamna bojna središča.

Ta bojna središča so odsek od mirenškega Grada do Nove vasi, Nova vas sama, vrha 208 in 144. Pehotni napadi so postajali vedno hujsi. Na nekaterih točkah so se zrušili že v ognju naše artiljerije, na drugih mestih se jim posreči vdreti v naše črte.

Naša pehota je vzdržala do zadnjega moža

in vkljub sovražni premoči vrže s protinapadom vdre Italijane po večini zopet iz jarkov. Pri višini 144 so Italijani na desni in levi vdrl v naše črte; posrečilo se jim je celo prodreti do Jamelj; čete na griču 144 so trdno držale svojo postojanko, kljub temu, da so bile na desni in levi odrezani in da je stal sovražnik 1 km daleč za njih hrbtom. Čakale so na razbremenilni sunek. Zvečer je v smeri proti severozapadu vdrla neka vojna skupina proti ogroženemu kraju. Boji so trajali celo noč; protisunek se je posrečil; čete, ki so se tu borile, niso vrgle Italijana samo v Jamlje, marveč celo do njihovih izpadalnih postojank nazaj.

Pa ne samo tu, marveč na celi črti je trajal pobližnji boj celo noč.

Bajoneti in ročne granate so bile orožje. Ko se je dan zaznal, so bile vse naše postojanke, izvzemi par jarkov na severnem delu bojne črte, zopet v naši posesti.

Drugi dan pehotnih bojev, 11. oktober, se je borba nadaljevala z nezmanjšano silovitostjo.

Vedno nove rezerve

so Italijani pošiljali proti bojnim središčem, posebno zopet proti višinama 208 in 144, kakor tudi proti celi kraški planoti. Napadi niso sedaj več tako enotni na celi fronti, marveč odgovarjajoč vojnemu položaju so Italijani napravljali sunke proti posameznim točkam; severno prav mali vpadi so se posrečili Italijanom, nato jih je obsela artiljerija, pehota pa povsod vrgla nazaj. Italijanske izgube so strašne, od njih polkov se po protisunkov vračajo le še ostanki.

× × ×

Dunaj, 14. oktobra. »N. Fr. Pr.« izva-ja med drugim: Italijanski zgodovinarji bodo v zadregi, kadar bodo pisali o osmih bitkah pri Soči, kako naj opišejo svoje neuspehe. Osmi bitka pri Soči je umrla; to približa naše današnje uradno poročilo. Ko so zasledovali Italijani še svoje visoke načrte, so pred vsem v prvih bitkah naskakovali severni del soške bojne črte; le mimogrede so napadali Gorico. Ko so se prepričali s krvavimi izkušnjami, da svojih dalekosežnih načrtov ne bodo izvedli, so postali skromnejši. Z izgubo cveta svoje armade: mladine, so morali plačati Gorico. Zdaj hlepe po Trstu. Strašno so se pripravili za svoj osmi napad. Kar ni izdelala njih industrija doma, so dobili od Francozov in od Angležev: najtežje topove in velikanske množine streliva. Topov je imelo 16 italijanskih divizij približno 1000; če pristejemo še topovsko pomoč Anglije in Francije, se je bitke na Krasu udeležilo gotovo vsaj 1200 do 1300 topov. Če računamo le 200 strelav vsak dan na vsak top, na 1000 topov so izstrelili vsak dan 20.000 krogelj; v osmih dneh velike topovske priprave so torej izstrelili do 1.600.000 krogelj, a če priračunamo še druge topove, metalice min in tridnevni topovski ogenj med pehotnimi napadi, se lahko trdi, da so vrgli Lahi na napadalni prostor približno dva milijona krogelj. Na tesnem prostoru so nagromadili Lahi 16 divizij. Napadali so

predvsem pravo Kraško planoto v širini približno 7 kilometrov med vipavsko dolino in ravnino, ki se razteza od Dobrdobškega jezera proti jugovzhodu. Prvi dan so napadali Lahi primeroma vsak odsek med Lokvico in Dobrdobskim jezerom; njih napad se je zblinil. Drugi dan so napadli tudi na severu do Gorice in na jugu do morja. Pri Lokvici so potisnili naše približno en kilometer nazaj in so vzeli tam Novo Vas. Žrtve Lahov so bile strašne. Četrti dan bitke se ni vrnila več z bojišča 45. pehotna divizija, ki so jo bili ojačili z bersaglieri. Osmi bitka ob Soči je Lahe le razočarala.

Laško časopisje o osmi bitki na Krasu.

Lugano, 14. oktobra. Laški listi poročajo, da so s svojo osmo bitko na Krasu nameravali razbremeniti le Rumunijo. »Popolo d' Italia« pravi: Italijanski pritisk ni mogel odstraniti razbijačne premoči sovražnika, ki grozi, da zasede Rumunijo; če bi tudi z Erdeljskega poslali nekaj brigad na Kras. Za sedanjšimi postojankami na Krasu se nahaja še veliko mogočnih zapiralnih črt, ki jih ne bodo mogli Lahi kar po vrsti osvojiti z naskoki. Predno bi prišli Italijani v Trst, je že lahko Bukarešt zaseden. Italija mora poslati svoje čete naravnost na Balkan, da pomaga Rumuniji.

Nizozemski glasovi o laških uspehih.

Amsterdam, 14. oktobra. (K. u.) List »Nieuwe van den Dag« piše: Italijani so dosegli nove uspehe na Kraški planoti. Tokrat so pa tako majhni, da jih celo italijanska poročila ne poudarjajo.

»Rotterdamsche Courant« piše: Italijani so priborili sicer nekaj uspehov, ki pa niso dovolj veliki, da bi resno ogrozili monarhijo. Avstrijci niso bežali, o umikanju ni govora. Nasprotno so podvzeli silne protinapade.

Velikanske italijanske izgube.

Kolin, 14. oktobra. Italijanske izgube znašajo povprečno 60 do 70 odstotkov. Ujetniki izpovedujejo, da so razni polki tako oslabljeni, da so jih morali umakniti iz rojnih črt; a te oslabilne polke so morali čez 24 ur zopet poslati na boj. Strašne izgube so Lahe prisilile, da so morali četrti dan prekiniti naskok. Italijani so postrelili že toliko streliva, da morajo zdaj čakati, dokler se ne bo pripeljalo novo. Veliko izgubo častnikov že zelo čutijo.

Lahi proti podaljšanju vojske.

Curij, 14. oktobra. O zadnjem govoru Lloyd Georgea piše »Avenir d'Italia«: Lloyd Georgeov smoter, naj se kaznuje Nemčija, ni več vojni smoter narodov sporazuma. Samoumor bi mi izvedli, če bi nadaljevali vojsko do izčrpanja osrednjih velesil. Bogata Anglija bi morebiti prenesla tako zavlačevanje, a zavezniki čisto drugače sodijo o takem podaljšanju vojske.

Pomoč Benetkam.

Dne 14. t. m. napovedan ministrski svet so odgodili, ker so ministri radi pomikanjka denarja niso zjediniili o podpori Benetkam.

Lahi zaplenili avstrijska zasebna posestva.

Lugano, 13. oktobra. Italijanski listi javljajo: Glavno tajništvo civilnih stvari vojnega vodstva je zapovedalo, naj se zaplenijo v zasedenih avstrijskih deželah posestva sledečim avstrijskim državljanom: grofu Francu Thurn-Valsassina, grofici Matildi Christallnigg, grofici Ivani Chamaré rojeni Strassoldo, grofu Rikardu Strassoldo, grofu Henriku Dubsky, grofu Amadeju Thun-Hohenstein, baronu Moll-Wolfsberg, baronu Maksimilijanu Kuhnpl. Kuhnfeld in baronici Olgi Kuhnpl. Kuhnfeld rojeni Lazzari; dalje posestva Nemškega in Avstrijskega planinskega društva in posestva priorata San Martino di Castrozza, katerega zastopa prior grof Rudolf Mels-Collredo.

× × ×

San Martino di Castrozza je svetovnoznani biser Dolomitov; prioriat obsega cerkev, župnišče, hospic namenjen revnim zdravnikom, štiri velike alpske hotele, planine in druga posestva. Med rodbinami avstrijskega visokega plemstva, ki so prizadete po zaplembi, je najbolj zadeta rodbina grofov Attemsov, ki ima posestva v Ajellu, grad pri Gorici je tudi grofov Attemsov; v Gorici imajo grofi Attemsi tudi več palač, v katerih so člani rodbine navadno prebivali. Grofi Coronini so stara gorška rodbina; nastanjeni so v Gorici, gradova Grabenberg in St. Peter pri Gorici z obširnimi veleposestvom je last Coroninjev. Veleposestvo pri Medejji je last grofa Franca Thurna-Valsassina; grof Thurn, ki ni oženjen, je dedni deželni maršal pokneženih grofov Gorica in Gradiščanska. Grof Henrik Dubsky je lastnik veleposestva Medea in je interniran v Florenci. Grof Amadeo Thun-Hohenstein-Welsperg je lastnik gradu Brughier pri Primiero na južnem Tirolskem. Grof Anatol in grofica Matilda Christallnigg, rojena grofica Strassoldo, sta živela do izbruha vojske na svojem posestvu Scodo vacca. Grofica Anzelma Christallnigg je živela po smrti svojega moža grofa Franca Coronini v gradu St.

Peter pri Gorici. Grofica Harbuval de Chamare je lastnica veleposestva pri Gorici; grofica vdova ritmojstra grofa Alfreda Harbuval de Chamare živi v Solnogradu. Grof Rihard Strassoldo je gospodar graščine Strassoldov pri Gorici. Oženjen je z grofico Attems, ki je bila rojena na gradu v Podgori; grofovska rodbina ima dva dečka. Baronu Francu Moll-Wolfsberg, komorniku in članu gosposke zbornice, katerega mati je bila grofica Albertoni iz Cremona, so zaplenili njegova posestva Borgataro in Cotra v laški provinci Parma. Baron pl. Moll-Wolfsberg je oženjen z grofico Albertoni. Po laškem ropu sta prizadeta tudi baron Maksimilijan Kuhnpl. Kuhnfeld in njegova soproga Olga, rojena pl. Lazzari, lastnika posestev v Muscoli. Baron Maksimilijan Kuhnpl. služi kot nadporočnik pri dalmatinski diviziji deželnih strelcev.

Potopljena laška ladja.

Basel, 14. oktobra. »Basler Nachrichten« javljajo: Norveški parnik »Normania« je pripeljal v neko špansko pristanišče rešeno posadko laškega parnika »Venus«, katero je neki podmorski čoln potopil 80 morskih milj južno od rti San Antonio.

Mirovni pogoji Italije.

Milanski »Avanti« poroča, da je laška socialnodemokratska zborniška stranka sklenila z veliko večino v zbornici poslancev pozvati vlado, naj sedaj, ko vojska traja že eno leto in četrti leta, javi svoje mirovne pogoje deželi in sovražniku.

Načelnik našega generalnega štaba na bojišču.

Budimpešta, 13. oktobra. Nasproti dopisniku lista »8 Uhr Blatt« je izjavil generalni polkovnik Conrad pl. Hötendorf: Objava »Rdeče knjige« je ovrgla vsa očitjanja naši diplomaciji. Vojno vodstvo seveda med vojsko s takimi dokazi ne more nastopiti. Očitki bi bili gotovo izostali, če bi bili tožniki boljše poznali razmere. Vojno vodstvo mora zato tiho in varno delati in se ne sme pustiti motiti. Zadnji dogodki na Erdeljskem dokazujejo, da se napadi ropa željne države kaznujejo po zaslugi; ta kazen bo, kakor upa, še temeljitejša, kot dozdaj. Glede na nazor, da so Ogrji vpad na Ogrsko zemljo posebno trdo čutili, je odgovoril Conrad pl. Hötendorf: Nad dve leti že branimo uspešno Ogrsko na ruski in galiski zemlji. Glede na vprašanje o miru je izjavil: Če naši sovražniki zasledujejo, kar sami priznavajo, tisti blazni namen, da bi uničili dve taki kulturni državi, kakršni sta naši, se bomo proti tej ideji do skrajnosti vojskovali. Kadar bodo naši sovražniki izpoznali absurdnost te misli, takrat bo nastal mir. To vojsko bomo izvojevali z junaštvom naših vojakov in s požrtvovalnostjo naših narodov.

Sedmograška očiščena Rumunov.

Ker Rumuni nikjer ne morejo vzdržati mogočnega pritiska odločno zasledujoče armade generala Arza, se lahko reče, da je Sedmograška očiščena Rumunov. S tem se pričena nova doba v vojski proti Rumuniji; boji se bodo vršili na sovražnih tleh.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 14. oktobra. Uradno: Južno od Hatszege (Hötzing) se je postal sovražnik dela mejnega pobočja, s ponoči izvedenim protisunkom smo ga vrgli. Za eno višino se še bje boj. Čiščenje južnovzhodnih in vzhodnih obmejnih ozemelj Erdeljske napreduje. Rumune smo na mnogih točkah vrgli čez prelaze. Povsod, posebno v gorah Gorgeny so ujele naše čete velike oddelke razkroplencev raznih rumunskih čet.

Dunaj, 15. oktobra. Uradno: Južno od Hatszege (Hötzing) so naše čete v ljutem boju držale obmejni greben v cellem njegovem obsegu. Južno in vzhodno od Braševa (Kronstadt) se položaj ni bistveno izpremenil. V vzhodnem mejnem prostoru Erdeljskega se čistijo od sovražnika le še ozki kosi ozemlja gorovja Gyergyó. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 14. oktobra. Veliki glavni stan: Zasledovanje na vzhodni bojni črti je dobro napredovalo. Sovražnik je odnehal tudi na cesti Czik-Szereda—prelaz Gyimes. V mejnih prelazih dežele Burzen so pridobile zvezne čete na prostoru. Rumuni so tu izgubili 292 ujetnikov, med njimi 8 častnikov in 6 strojnih pušk.

S protinapadom smo odbili v Vulkan-skem prelazu sovražne napade. Na nekem mestu se je ustalil sovražnik na grebenski črti.

Berlin, 15. oktobra. Veliki glavni stan: Na vzhodni bojni črti uspešni boji s sovražnimi zadnjimi oddelki. V mejnih prelazih dežele Burzen nobene bistvene izpre-

membe. Na obeh straneh prelaza Szurduk smo odbili krajne napade. Iz delov pobočja, ki jih je bil sovražnik predvčerajšnjim zasedel, smo ga zopet pregnali.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 15. oktobra. Uradno: Položaj se ni izpremenil. Na celi bojni črti je mirno.

Sofija, 15. oktobra. Uradno: Nobene izpremembe. Ob Donavi je mirno. V Dobrudži ob železnici Dobrič-Medžidije slab topovski ogenj. Na obali Črnega morja mirno.

Rumunsko uradno poročilo.

13. oktobra. Severna in severozapadna fronta: V gornji dolini Uza smo zapadno od meje odbili sovražni napad. Konjica je na prelazu Magherus (?) zapadno od Oitoza odbila šest napadov sovražne pehote. Pri davčni hiši Crasna (?) v Burzenski dolini smo krvavo zavrnili sovražni napad. Sovražnik je bil prisiljen, da se je umaknil. Pri Bratco (?) in Sousatu (?), zapadno od Predeala in pri Predealu smo sovražnika odbili in se je umaknil. Pri Tenusu (?) in Gruvaliju (?) patroljska podjetja. Pri Caineniju artiljerijski boj. Zapadno od Cainenija smo odbili nočni sovražni napad. V itulski dolini in pri Oršovi artiljerijsko delovanje. — Južna fronta. Artiljerijski boji in pehotni streli ob vsej Donavi. V Dobrudži mir.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 12. oktobra. Dobruška fronta: Sovražno letalsko brodivje je metalo bombe na Konstanco, zastupljene bonbone in s kolernimi bakcili prepojen česenj ter letalske pušice.

Rumuni o nevarnem položaju na bojišču.

Berlin, 14. oktobra. »Lokalanzeiger« javlja iz Stockholma: Bukareški list »Gazette« piše: Glavno mesto se zagrinja v žalost. Vsakdo, ki ljubi domovino, se trese v skrbeh za njo. Če tudi uradni krogi molče, le vse ve, da se bojna črta umika vedno bolj proti glavnemu mestu. Vsi imamo sorodnike na bojišču. Eno žalostno izporočilo sledi drugemu; dasi beležijo uradni sezname o izgubah še vedno le po enega ali dva mrtva na dan. Zakaj prikriva kratkovidna vlada vse, če tudi se je bojna črta glavnemu mestu že tako približala, da izveemo vsak dan resne novice. Ko je padel Tutrakan, se je nenadoma pojavilo razburjenje v glavnem mestu; danes je že drugače. Zahtevamo popolno jasnost. Ni Rumuna, ki bi ne bil pripravljen, da nosi nesrečo domovine, a vprašamo: ali je bilo to potrebno? Bratianuova vlada se je pripravljala na vojsko dve leti; na vse strani je delala obljube; dokler ne mislijo drugi, da ni treba ničesar držati, kar so nam obetali. To je naša narodna nesreča. Rumunski narod sluti sedaj brezvestnost svoje vlade; strašna je sedanja žaloigra, ker so Rumuniji pustili njeni zavezniki na cedilu. »Adeverul« opozarja na obupen položaj rumunskega poljedelstva. Nikjer se ne žanje, ker so žene in mali kmetje glede na neugodna poročila popolnoma izgubili hladnokrvnost.

Nevaren položaj Rumunije.

Bern, 14. oktobra. »Times« pišejo: V rumunskem generalnem štabu se zato obotavljajo z osebno izpremembo, ker bi s tem očitno priznali napravljene napake. Vojaški položaj Rumunije je vedno težavnejši, ker sovražni pritisk grozi deželi s propadom. Čete osrednjih velesil niso samo očistile Sedmograške, marveč ogrožajo tudi Valahijo.

Hamburg, 14. oktobra. »Hamburger Fremdenblatt« javlja iz Rotterdam: Angleški vojaški kritiki pravijo, da je položaj nad vse kritičen. Sovražna poročila ne pretiravajo. V skrbeh pričakuje Bukarešt sovražnika, ki se bliža s treh strani.

Skorajšen konec Rumunije.

»Daily Telegraph« javlja iz Aten: Nekemu diplomatu je rekel grški kralj Konstantin: Rajši izgubim prestol, kakor da izročim Grško nevarnosti. Prepričan sem, da čez kratek čas Rumunije več ne bo. Če se bo Grška udeležila vojske, bodo poslali Nemci po osvojitvi Rumunije svoje čete nad Grško, ki bi na to delili usodo Srbije in Rumunije.

Rumunija umira.

Sofija, 14. oktobra. Poluradna »Kambona« piše: Rumunija je pričela umirati. Na njih roparskem pohodu sledi Vlahom usoda. Čez prelaza Rdečega stolpa in Predeala koraka kazen Rumuniji.

General Pau rešitelj Rumunije.

Berlin, 14. oktobra. »Nationalzeitung« poroča z ruske meje: »Armeeboote« javlja, da potuje general Pau v Rumunijo, kjer bo preosnoval rumunski bojni načrt.

Pomoč Rumuniji.

Devin, 14. oktobra. (Preko Curiha.) »Corriere della sera« piše: Rumunski vojni načrt se je izjavil, od nje ne pričakujemo ničesar več. Zastopniki solunske ofenzive so zakrivali nesrečo in poraz Rumunije. »Tribuna« zopet nujno poziva Rusijo, naj reši Rumunijo za vsako ceno.

Sarrail pomaga Rumuniji.

Basel, 14. oktobra. »Baseler Nachrichten« javljajo iz Milana: Listi zahtevajo, naj Sarrail glede na nevarnost, ki grozi Rumuniji, odločno napreduje.

47.000 beguncev v Bukarešti.

»Corriere della sera« poroča, da je došlo v Bukarešto 47.000 beguncev.

Rumuni dolže Rusijo kršitve vojaške pogodbe.

Berlin. »Lokalanzeiger« javlja iz Stockholma: Rumunski knez Cantacuzene je došel s posebnim poslanstvom v Petrograd. S Stürmerjem se je dolgo časa posvetoval. Vojni minister Šuvajev je odpoštoval nato v glavni stan. Rumunski vojaški krogi pripisujejo tej misiji veliko važnosti. To je takorekoč zadnji rumunski poizkus pregovoriti Rusijo, da bi se držala vojaške pogodbe. Celu bukarški listi očitajo Rusiji, da je sramotno kršila svoje vojaške dogovore.

Filipescu nevarno obolel.

Lugano, 15. oktobra. (K. u.) Agerzia Stefani poroča: Car je sprejel v ruskem glavnem stanu francoskega generala Berthila in častnike francoskega generalnega štaba, ki potujejo v Rumunijo. Posvetovali so se tudi z generalom Aleksijevem. Poroča se dalje, da je nevarno obolel Filipescu.

Boji v Macedoniji.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 15. oktobra. (Kor. ur.) Uradno: Položaj se ni izpremenil. Med jezerom Prespa in Črno je živahno delovalo topništvo. Pri ovinku Črne običajen ogenj s topovi. Odbili smo več slabih sovražnih napadov. Ponoči od 13. na 14. oktobra so Srbi z znatnimi silami napadli severno od vasi Slevica, a so bili vrženi z velikimi izgubami za nje. V dolini Moglenica je slab deloval topništvo. Izlahka smo odbili napad na višino Bahovo. Na obeh bregovih Vardarja od časa do časa slab topovski ogenj. Na vznožju Belašice Planine je mirno. Na bojni črti ob Strumi med poizvedovalnimi oddelki in mestoma slab topovski ogenj. Pri obali Egejskega morja je živahno križarilo sovražno brodovje, ki je obstreljevalo višino pri Orfano.

Sofija, 15. oktobra. Uradno:

S težkimi izgubami za sovražnika smo odbili močan napad sovražnika, ki ga je bil izvedel s približno eno divizijo na odsek med cesto Bitolj-Klešt-Inra in železniko progo. Ponoči je sovražnik še dvakrat napadel, a smo ga zopet odbili s težkimi izgubami zanj. Naš topovski ogenj je v kali zadušil vzhodno od železnice poizkus sovražne pehote, ki je nameravala napasti naše postojanke. V ovinku Črne so se bili trdovratni boji. Z ročnimi granatami smo odbili vse napade sovražnika. V dolini Moglenica običajen topovski ogenj. Odbili smo slabe sovražne delne napade na višini južno od Tarnova, na grič Bahovo in na vrh Bujuktaša. Na obeh bregovih Vardarja slab topovski ogenj. Pri vznožju Belašice Planine je mirno. Na bojni črti Strume mestoma slab topovski boj in spopadi poizvedovalnih čet. Na obali Egejskega morja spopadi patrulj.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 14. oktobra. Veliki glavni stan: V ovinku Črne so se izjalovili ponovljeni napadi Srbov, ki so se tudi ponoči nadaljevali. Položaj se ni izpremenil. Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Berlin, 15. oktobra: Veliki glavni stan: Močni sovražni napadi so se izjalovili zahodno od železnice Bitolj-Florina. Držali smo napadalne poizkuse vzhodno od železnice. Trajni boji pri ovinku Črne, ne da bi se bil izpremenil položaj. Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Angleško uradno poročilo.

13. oktobra. Dojranska fronta. Severno Doldželija in Hošlija smo nenadno napadli strelske jarke. Po srditem odporu je sovražnik pobegnil zapustivši 60 mrtvih.

13. oktobra. Dojransko bojišče: Severno od Dolželi in Hošli je sovražnik presenetljivo napadel strelske jarke. Po ljuti obrambi je sovražnik, ki je izgubil 60 mrtvih, zbežal.

Ob obletnici bolgarske vojske.

Sofija, 15. oktobra. (K. u.) Ob obletnici nastopa Bolgarije v svetovno vojso je objavil generalisimus Žekov armadno povelje, v katerem opozarja na potrebo vojske in nadaljuje: Boj za uresničenje edinstva naših plemen še ni končan. Naši mnogi sovražniki so oslabljeni, a zrušili jih še nismo. Poizkušali bodo zavlačevati vojsko upajoč izboljšati svoj položaj; le naša moč sama jih bo prisilila, da se bodo uklonili naši volji. Izprevideli bodo, da Bolgar raji slavno umrje, kakor da bi prenašal sramoto poraza ali hlapčevanja. Značal bo tisti, ki bo vztrajal do zadnjega.

Apostolski delegat v Sofiji in v Plovdivu umrl.

Sofija, 16. oktobra. (K. u.) Predvčerajšnjim je umrl monsignor Menini, apostolski delegat v Sofiji in v Plovdivu.

Novi boji v Voliniji.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 14. oktobra. Uradno: V Voliniji so se včeraj živahno bojevali.

Dunaj, 15. oktobra. Uradno: Vzhodno od Kirlibaabe so pridobivale naše čete s presenetljivim napadom na prostoru, ujele so tri ruske častnike in 443 mož in zaplenile 1 strojno puško. Nemški bataljoni so zopet zasedli višino Smotrec. Južnovzhodno od Pantirskega prelaza smo odbili ruski napad.

V Voliniji so se zopet povišali na moči boji z Rusi. Široke dele bojne črte so Rusi cel dan obstreljevali s težkimi topovi. Mestoma je izpadla iz sovražnih jarkov tudi pehota, ki pa ni nikjer mogla doseči naših ovir.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 14. oktobra. Veliki glavni stan: Na mnogih mestih bojne črte zahodno od Lucka so se živahno bojevali.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 15. oktobra: Veliki glavni stan: Na bojni črti zahodno od Lucka se je nadaljeval boj močnejše. Močan topovski ogenj, ki se je razširil približno na bojno črto od Wieniawka ob Stohodu do vzhodno od Gorohova, je uvedel ruske napade, ki so se omejevali včeraj na gozde južno od Zaturcev in na okolič Bubnova; te napade smo odbili. Tudi med železniškimi progama, ki vodita iz Pluhova in Rohatina v Tarnopol in ob Narajovski, so postali boji živahnejši. V Karpatih smo zopet vzeli vrh Smotrec, ki smo ga bili izgubili 21. septembra. V odseku Kirlibaba so pridobivale uspehe z napadi c. in kr. avstrijske čete, ki so ujele 444 mož.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 12. oktobra. Zapadna fronta: Pred našimi postojankami ob uexküllskem predmestju (25 km jugovzhodno od Rige) so Nemci spuščali plinski valove, z zapornim ognjem granat z zadušljivim plinom obstreljevali prostor za predmestjem in desni breg Dvine ter dva bataljona močni napadli na vsej fronti predmestje. Vsled junškega napora našega moštva pri strojnih puškah in krepkega ognja naše artiljerije je bil ta napad odbit s težkimi nemškimi izgubami. Po preteku pol ure so Nemci zopet spustili plin in napadli, a smo jih zopet odbili. Proti 6. uri so Nemci zopet poglani proti nam tretji val plina in so zopet poizkusili napad, a brez uspeha. Branitelji uexküllske postojanke so hrabro vzdržali svojo postojanko. Sovražnik je čez reko Boldurko v okoliš vasi Bjelavec (9 km severno od Brodov) zgradil most, ki so ga odkrili naši poizvedovalci in ga je popolnoma razdejala naša artiljerija.

13. oktobra. Na zahodni bojni črti so Nemci ponoči na 12. t. m. potem, ko so obstreljevali naš jarek na zahodnem bregu Ščare, podvzeli pri vasi Godviči napad; vzeli so prvotno del jarka, a jih je naš protinapad vrnil s težkimi izgubami za nje. Južnozahodno od Bobnovi so napadli naši poizvedovalni oddelki sovražno stražo in jo zapodili. Poizvedovalni oddelki so vzeli nato en sovražni jarek, v katerem so se ustalili. Južnozahodno od vasi Svistelniki in bregu Narajovke je poizkušal sovražnik priti čez našo oviro, a ga je pregnal naš ogenj. Pri Seletinu ob Sučavi v gozdnih Karpatih je naša pehota sestrelila eno sovražno letalo; letalca in opazovalca smo vjeli.

Turško uradno poročilo iz Galicije.

Carigrad, 14. oktobra. Uradno: Na gališki bojni črti so naše čete, ki so izvajale na raznih delih sovražne bojne črte presenetljive napade, zaplenile veliko orožja in uničevale sovražne strelske jarke.

Virtemberški kralj v našem glavnem stanu.

Dunaj, 14. oktobra. (Kor. ur.) Iz vojne tiskovnega stana se poroča: Nj. Veličanstvo virtemberški kralj Viljem II. se je 13. oktobra na kratkem obisku mudil pri Nj. c. in kr. Visokosti vrhovnem armadnem poveljniku vojnem maršalu nadvojvodi Frideriku v avstro-ogrskem glavnem stanu.

Cesar Viljem na vzhodni fronti.

Ob svojem obisku na vzhodni fronti je rekel nemški cesar vojakom: »Ne daleč od vaših vrst divja boj. Tu in tam je čuti topovski strel. Dano mi je, sprejeti odpotništva čet, ki so si v trdih, proti premoči izvojevanih bojih priborile slavo in velike zasluge za domovino. Častna dolžnost mi je, da izrečem mojo najsrčnejšo in najiskrenejšo zahvalo tudi v imenu domovine zato, da ste se v družbi vaših avstro-ogrskih sobojevnikov tako vrolo držali. Ka-

dar boste šli zopet proti sovražniku, naj bo dvoje vaše geslo: Prvič: Skozi ne pride! Drugič: Poražen bo! Borimo se za pravično stvar. Vsak izmed vas ve, za kaj zastavlja svoje življenje, mnogo sovražnikov ne ve, za kaj se bori. Vsak izmed vas je dokazal, da sprejme boj s tremi, da šestimi sovražniki, številke vam ne imponirajo. Prepričan sem, da se boste tudi v bodoče držali tako neustrašeno kakor doslej. Naj si sovražniki razbijejo svoja čela ob železnem vašem zidu. Bog vam pomaga pri tem velikem delu!»

Rusija in Italija.

Curih, 15. oktobra. Iz Rima se poroča: V dobro poučenih rimskih krogih se zagotavlja, da bo šel ruski poslanik Giers 20. t. m. na dopust, najbrže v Luzern. Istočasno bodo odpoklicani štirje visoki ruski generalstabi častniki iz laškega glavnega stana. Odnosaji med Sinnom in ruskim poslanikom so slabi in jih ni izboljšalo tudi najnovejše lastnoročno pismo carja laškemu kralju.

Zagotavlja se, da Rusija ni podpisala londonskega dogovora z l. 1914 glede na poseben mir; vsaj v tem smislu ne, kot se je iz Londona poročalo. Rusija je predložila lastno pogodbo s posebnimi pogoji. To pogodbo so vse ententne sile sprejele in podpisale.

Pretirana ruska poročila.

Amsterdam. »Nieuwe Courant« se norčuje iz ruskega uradnega poročila, ki trdi, ki trdi, da so metali letalci kolera bacile v Konstanco. Če Rusi ne znajo nič boljšega poročati, se jim pač ne godi najbolje.

Ruski notranji minister o vojski.

Petrograd, 15. oktobra. (Kor. ur.) Petrograjska brzojavna agencija: Notranji minister je izjavil zastopnikom moskovskega časopisa, da se mora voditi vojska do konca, naj stane kakoli: Sedanja vojska se razločuje odvdsake druge; nihče take vojske ne pomni. Vojskuje se cel ruski narod z vsem, kar ima in z vso svojo krvjo.

Rumunska nezadovoljnost proti Rusiji.

Kolin, 14. oktobra. »Kölnische Ztg.« javlja iz Stockholma 12. t. m., da so izjavljali »Ruskega Invalida«, po katerih je velike odločilne ruske ofenzive pričakovati prihodnje pomladi, zelo vznevoljila rumunska armadno vodstvo in napravila zelo pobijajoč vtisk. Izjavljajo poluradnega ruskega vojaškega lista vsebuje za Rumune razločne migljaje, da sedaj ni več računati na zavzetje Kovela in Lvova, obeh glavnih ciljev zadnjih obupnih naporov ruskih napadov. Kakor pa je znano, je Bratianu ravno s temi dvema dejstvi računel že kot z zagotovljenimi uspehi, prav tako kot z odpadom Bolgarske od osrednjih vlasti, ali pa vsaj z revolucionarnim gibanjem v Sofiji. Pričakovanje pomladi leta 1917., ki naj bi končno prinesla odločilno rusko zmago, pa pomenja predvsem, da ostane Rumunska na Sedmograškem v bistvu navezana na svoje lastne sile, katerih je že velik del nesposoben za boj. Kar se tiče velike ofenzive proti Bolgarski, se zdi po izjavah »Ruskega Invalida«, da so jo z ruske strani za sedaj tudi opustili, in upi, ki jih je Bratianu stavil v rusko pomoč in ruske uspehe, so se že izjalovili komaj po šestih tednih.

40 milijonov vredna ruska ladja potopljena.

»Lokalanzeiger«: Neki podmorski čoln je 13. t. m. zjutraj potopil pet milj od Norgkyna ruski parnik »Bistrica«, ki je vozil strelivo. Vreden je bil parnik s strelivom vred 40 milijonov mark.

2837 tonski ruski parnik potopljen.

London, 15. oktobra. (K. u.) Potopljen je ruski parnik »Merkator« (2827 ton).

Konec Grške.

Venizelos v Solunu.

London, 13. oktobra. (Kor. ur.) »Morning Post« javlja iz Aten, da je Venizelos zaprosil pri ententnih vlastih za priznanje provizorične vlade.

Solun, 13. oktobra. (Reuter. — Kor. u.) Venizelos je na banketu, ki mu ga je zadnjo noč priredil odbor narodne obrambe, imel govor, v katerem je označil za dolžnost Grške, da prežene dednega sovražnika in izpolni svojo dolžnost napram Srbiji. Nadalje je napovedal sklicanje narodne skupščine po vojni v namen, da sestavi nova poročila proti kršenju ustave po kralju.

Provizorična vlada.

Genj, 14. oktobra. (Kor. ur.) »Journal« javlja iz Aten: Provizorična vlada v Solunu je sestavljena tako-le: Venizelos ministrski predsednik, Negropontes finance, Polotos zunanje, Argyropoulos državni podtajnik zunanjih stvari, Miaulis mornarico, Sophylis notranje, Dingas nauk in Michalakopoulos trgovino, Spyrossimos je bil imenovan za predsednika zbornice.

Diplomatske zveze entente z grško vlado vzpostavljene.

Atene, 14. oktobra. (Reuter. — K. ur.) Angleški poslanik je posetil ministra zunanjih stvari in je tako vzpostavil zvezo s četverozavezo in ministrstvom.

Nova nota francoskega admirala.

Atene, 13. oktobra. (Reuter. — K. ur.) Admiral Fournet je poslal grški vladi novo noto, v kateri zahteva pravico kontrole nad grško policijo in poleg tega, da se prepove grškim državljanom noša orožja. Nadalje naj se prepove odprava vojnega materiala v Tesalijo in zapleni izvoz pšenice v Tesalijo. Vse zahteve so se sprejele. — Po neki vesti »Morning Post« iz Aten 13. oktobra je zadnjo noč izkrčan francoski oddelak zasedel postajo lariške železnice v Atenah in preprečil odhod vlaka z mornarji v Lariso.

Sporazum zasedel utrdbe na Pireju.

Amsterdam, 16. oktobra. (Kor. ur.) Iz Aten se javlja: Zavezniki so zasedli mesto nadvladajoče utrdbe, da bodo mogli nadzorovati trgovinski promet na Pireju.

Atene zasedene.

Curih, 13. oktobra. Curiski listi poročajo: Grško glavno mesto so zasedle ententne čete. Francoski in angleški oddelki imajo zasedena javna poslopja in vojašnice. Kako so se izkrčali Francozi v Atenah.

Amsterdam, 14. oktobra. (K. u.) »Morningpost« javlja iz Aten 12. t. m.: Ko se je v minuli noči neki francoski oddelak izkrčal v Atenah na postaji Larissa, ni dopustil francoski častnik izločiti iz pravkar došlega vlaka dve bateriji. Francoski oddelak nameravajo močno pomnožiti. Drugi francoski oddelak je prevzel na Pireju vojno ladjo »Sara«.

Za brodovjem tudi armada.

London, 14. oktobra. Ententa bo še ta mesec zahtevala, da se izroči grška armada.

Ruske čete v Atenah.

Kodanj, 14. oktobra. Iz Londona poročajo, da je došel v Atene tudi en ruski pehotni oddelak.

Politis odpotoval v Solun.

London, 15. oktobra. (Kor. ur.) »Reuter« javlja iz Aten: Dosedanji glavni ravnatelj zunanega ministrstva Politis je odpotoval v Solun, da nastopi mesto zunanega ministra v začasni vladi. Rekel je, da se bo kmalu podal s posebnim poslanstvom v zahodno Evropo.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 13. oktobra. (Agence Fel. Mili.) Glavni stan javlja:

Felahijska fronta. Obojestranski topovski ogenj. Dve sovražni letali sta na taborišča plemen v okolici Haja, jugozapadno naših postojank pri Felahiji, metali bombe, ki so ubile 8 mož in 8 žena.

Na perzijski fronti smo med Sakizom in Saucbulakom odbili sovražni konjiški polk.

Kavkaška fronta. Na desnem krilu praske, tekom katerih smo zajeli plen. Na levem krilu smo odbili sovražne sile, ki so se ponoči poizkušale približati našim postojankam. Na ostali fronti od časa do časa prestajajo obojestranski topovski ogenj.

Z ostalih front se ne da poročati nič pomembnega.

Izreznitev v angleških delavskih krogih.

Ni dvoma, da je bila izpočetka večina angleškega delavstva navdušena za vojno. To je bilo predvsem pripisati vplivu belgijske in francoske socialne demokracije, ki je oznanjala najskrajnejši boj proti pruskemu militarizmu. Voditelji liberalne in konservativne stranke na Angleškem so imeli zato lahko delo z delavstvom in so ga dobili za vse, kar so hoteli. Angleško delavstvo se je vojni na ljubo odpovedalo najvažnejšim svojim pravicam, na katere je bilo vedno tako ponosno. Tako se je med drugim odreklo pravici do štrajka. Britanska industrija je stopila na ta način popolnoma v službo angleške armade. Po strahovitem ruskem polomu sredi 1915. leta je angleško delavstvo sprejelo tudi splošno brambno dolžnost. Na sto- in stotisoče angleških delavcev je vstopilo v vojsko, v obratih pa so jih nadomestili zamorci in ženske. Toda kljub vsem tem žrtvam angleškega delavstva in kljub vsem naporom Anglija do danes še ni prišla do živega Nemčiji, katere armada se na vseh straneh zmagovalo ustavlja vsem napadom. Zato ni čudno, če se je jela v britanskih delavskih krogih javljati izreznitev in če čim dalje bolj narašča vpliv takoiimenovane neodvisne delavske stranke, katere vodi miru naklonjeni poslanec Snowden. Ko je Snowden pred nekaj meseci v angleškem parlamentu govoril za mir, so ostale stranke odgovorile z ledenohladnim preziranim molkom. Zadnjič je imel pa Snowden zopet govor v parlamentu, kjer je dokazo-

— Pesa za krmo. Ravnokar izišla ministerialna naredba določa, da se sme polajna pesa prodajati centrali za krmla. Obenem so določene najvišje cene za svežo in posušeno pokrajno peso.

— O Etbinu Kristanu poroča »Arbeiter Zeitung«. Sodrug Oto Pohl nam piše iz Amsterdam: Že pred nekaj časom sem bil izvedel, da so bile govorice, tičoč se soderuga Etbina Kristana, brez podlage. Sedaj imam direktno, avtentično poročilo o našem sodrugu. Meseca avgusta sem se, ker sem bil v to naprošen, obrnil na ekskutivo Socialist Party v Chicagu. Nato sem prejel od sodruga Adolfa Germerja, njihovega tajnika, naslednje naznanilo z dne 14. septembra: Sodrug Kristan živi v Chicagu, kjer urejuje jugoslovanski tednik »Proletarec«. Njegov naslov je: 2528 South Ridgeway Avenue, Chicago (Illinois).

— Hrvatski minister pl. Hildeghety je bil pri volitvah dne 13. t. m. izvoljen za poslanca v volilnem okraju Hrtkovci v Slavoniji. Dobil je 738 glasov, vseh volilcev pa šteje ta okraj 1833. Pri zadnjih volitvah leta 1913. je bilo tamkaj oddanih 1035 glasov.

— 70letnica hrvatskega učenjaka. Znani hrvatski učenjak in starinoslovec msgr. don Bulić je praznoval te dni v Splitu svojo 70letnico.

— V Savinjo je skočila in utonila 24 let stara kuharica Antonija Jezernik v Celju, ker jo je gospodinja po krivem obdolžila tatvine.

— Umrli je v Voloskem mesar Josip Stirn.

— Potres ki je bil precej močan ali kratek, so občutili na Reki v soboto zjutraj. Ljudje so vsi preplašeni zbežali iz hiš. Škode ni nobene.

— Iz zapuščine notarjeve izginili akti.

Ljubljanska c. kr. notarska zbornica razglašja, da manjkajo izmed not. aktov dr. Albina Poznik, bivšega c. kr. notarja v Novem mestu, iz njegovega tamošnjega poslovanja sledeči akti: 1. Izjava z dne 20. junija 1881, opr. št. 757, dogovorjena med Martinom Borse iz Mahorovic št. 2 in Uršulo Znanec iz Rateža št. 2 radi odločitve drugega odpravka not. akta z dne 9. avgusta 1878, opr. št. 613; 2. kupna pogodba z dne 13. aprila 1885, opr. št. 4776, med Francetom Cvelbar, posestnikom iz Stare vasi št. 34, in Jožetom Cvelbar, mlinarjem iz Kostanjavaca; 3. notarska pobotnica z dne 9. novembra 1885, opr. št. 5350, med Francetom Testen iz Gotne vasi in Mico Testen od tam pcto. 200 gld.; 4. dolžno pismo z dne 26. marca 1887, opr. št. 7674, Nikota Mašnik, posestnika iz Zg. Orehovca, per 300 gld.; 5. pobotnica z dne 15. maja 1888, opr. št. 9234, Janeza Cajnik, prevzitarja iz Male vodenice št. 6, per 36 gld.; 6. notarska oporoka z dne 10. avgusta 1888, opr. št. 9520, Franciška Hauptman iz Orehka; 7. oporoka z dne 13. oktobra 1890, opr. št. 12319, Janka Predovič iz Hrastja št. 17; 8. darilna pogodba z dne 18. junija 1894, opr. št. 17.023, med Janezom Luscher iz Skrilov št. 7 in Janezom Luscher jun. od tam, vrednost 140 gld.; 9. dolžno pismo z dne 14. novembra 1894, opr. št. 17.496, Andreja Matzele iz Dornachberga št. 42, per 300 gld.; 10. ženitna in dedna pogodba z dne 4. februarja 1895, opr. št. 17.829, med Francetom Martinčič iz Hrovaškega broda št. 16 in Jožeto ter Matijo Cvelbar iz Meršece vasi št. 2 (dota 700 gld., zaženilo 700 gld.); 11. kupna in dedna pogodba z dne 8. februarja 1895, opr. št. 17.916, med Janezom Zarabec iz Grčvrha št. 21 in Terezijo ter Ignacom Mlakar od tam, vrednost 260 gld.; 12. kupna pogodba z dne 9. aprila 1896, opr. št. 19.524, med Francetom Wittine iz Črmošnic št. 13 in Matijo Juran iz Stare žage št. 16, vrednost 1200 gld.; 13. oporoka z dne 30. julija 1906, opr. št. 32.453, ozir. z dne 11. februarja 1907, opr. št. 33.248, Antona Bajer iz Jordankala št. 6; 14. oporoka z dne 24. februarja 1908, opr. št. 34.747, Karoline Radovan iz Loke št. 11. Prizadete stranke, ozir. njih pravni nasledniki se s tem pozivljajo, da oglašje svoje eventualne pravice pri c. kr. notarski zbornici tekom treh mesecev.

— Črnogorski mohamedanci za rdeči polumesec. Mohamedanci iz Podgorice so nabrali v korist rdečega polumeseca nad 30.000 K.

— Pomanjkanje papirja v Bosni. Uradni »Sarajevski list« poroča, da bo izhajal za nekaj časa v zmanjšanem formatu, in sicer vsled pomanjkanja papirja.

— Žetveni preostanki v zasadenih pokrajinah. C. in kr. armadno višje povaljstvo je sporočilo notranjemu ministrstvu, da se pogostokrat nanj obračajo interesi in mestne uprave ter drugi deželni in faktorji s prošnjami, naj se jim prepuste zaloge žita v zasadenih pokrajinah. Tozadevni krogi se torej v smislu razpisa c. kr. notranjega ministrstva z dne 21. septembra 1916, št. 46044, opozarjajo, da takih zaprosil ni mogoče upoštevati iz vzrokov jednako merne preskrbe zaledja. Razen tega so žitni preostanki v zasadenih deželah, potem ko je pokrita potrebščina civilnega prebivalstva, do nadaljnjega dolo-

čena izključno samo za namene vojaške uprave.

Ljubljanske novice.

lj Zahvala. Za mnogobrojne prisrčne častitke, došle mi povodom mojega imenovanja za generalštabnega zdravnika, izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo. Dr. E. Geduldiger, generalštabni zdravnik.

lj Vojni kruh. Zaradi nedostajanja pšenične moke pritegne se z jutrnjim dnevom za peko kruha še ječmenova moka. Iz pšenične, koruzne in ječmenove moke zameseno testo bo dalo prav dober, tečen kruh. Cena ostane nespremenjena.

lj Prodaja moke. Prihodnja prodaja moke se objavi pravočasno v dnevniki.

lj Zapiranje modnih trgovin ob 7. uri zvečer. Vsled sporazuma trgovcev modne trgovine v Ljubljani se bodo od 17. oktobra 1916 naprej modne trgovine kakor tudi trgovine za kratko blago, pletenino in perilo radi prihranitve luči zapirale ob 7. uri zvečer.

lj Oddaja krompirja ob slabem vremenu se bo nadaljevala. Umevno pa je, da se v takem času ne more krompirja oddajati nemoteno, vsled češar je priporočljivo, da stranke, ki niso z njim v nujni zadregi, nekoliko počakajo. Drugi teden, ko se konča oddaja krompirja za vse okraje, bo več dni določenih za zamudnike.

lj Umrli so v Ljubljani: Elizabeta Eržen, vdova magistratnega oficijanta, 76 let. — Fran Capuder, tesar, gostac, 53 let. — Fran Baša, posestnikov sin, 4 leta. — Franciška Križman, zasebnica, 81 let. — Josip Kronzacher, domobranski pešec. — Ivan Žinko, črnovojniški pešec. — Nikola Poru, pešec. — F. Szöcs Gergely, črnovojniški pešec. — Ernesto Barichello, laški pešec, vojni ujetnik. — Marjeta Stresen, bivša perica, 79 let. — Jernej Kovač, železniški nadsprevodnik, 45 let.

lj Mestni magistrat opozarja hišne posestnike, da je vložiti, najkasneje do 31. oktobra 1916, imenik hišnih stanovalcev za priredbo dohodnine za leto 1917., in sicer za posestnike v Ljubljani pri c. kr. davčni administraciji istotam, za one z dežele pri tamošnjem c. kr. okrajnem glavarstvu. Tozadevne tiskovine se dobivajo brezplačno pri imenovanih davčnih oblastih. Natančnejši podatki so razvidni iz razglašja, ki je prabit na deski v mestni hiši.

lj Izgubil se je 7. oktobra od deželnega sodišča do južnega kolodvora zlat medaljon z rubinom. Najditelj se prosi, da prinese istega proti nagradi g. C. Mreule, obratni inspektorat južne železnice.

Primorske novice.

Umrli je kontesa Elvina de La Tour, roj. baronica Zahony, znana po svoji veliki dobrodelnosti. Živela je v svojem gradu pri Gorici do vojske z Italijo in je bila z drugimi goriskimi prebivalci vred dalj časa internirana na Italijanskem. Končno se ji je pa posrečilo, dospeti nazaj v Avstrijo.

Iz istrske upravne komisije. Cesar je z Najvišjim odlokom z dne 4. t. m. računskega svetnika Avrelia Sinslerja odstavil z njegovega mesta kot člana upravne komisije mejne grofije Istrske ter je računskega ravnatelja v pokoju, Alfreda Gayerja, imenoval za člana te komisije.

Veletovarnik Jakli iz Mirne je kupil v Ljubljani dve hiši za 280.000 K. Tako poroča »Arbeiterwille«.

Pulj dobi samonemške ulične napise. Dosedanje trojezične napise so odstranili.

V ljudske šole v Istri namaravajo uvesti nemščino za obilgatni predmet. Stroške pouka bo trpela dežela.

Razne novice.

— Kilogram sladkorja stane v Belgradu 2 K 60 vin.

Koliko konj je v naši monarhiji? Pri zadnjem popisu konj so našli v avstrijskih deželah 1.802.897 konj, na Ogrskem in Hrvatskem 2.173.599, v Bosni in Hercegovini pa 221.981 konj, torej je v naši monarhiji vsega skupaj 4.198.478 konj. V vojne namene je bilo danih nad milijon konj.

Ptiči pevci v razbijajočem ognju. Z raznih mest dolge fronte se je poročalo, da se krlati pevci po pretežni večini ne dajo motiti, kadar topovi grmijo. Da, celo najgroznejši razbijajoči ogenj ne učinkuje na ptice-pevke, dokazuje angleško pismo vojne pošte, priobčeno v »Timesu«. Neki vojak, ki baš bojuje na Somme, pripoveduje, da je tudi med razbijajočim ognjem pred angleško ofenzivo slišal peti škrljanke, škinkovce in kukavice. Kakor hitro je streljanje utihnilo za trenutek, že se je čul ptičji koncert. Tudi je zvedel od svojega na drugi fronti borečega se brata, da je tam na prvih, najbolj nevarnih postojankah, ponoči slavček prepeval. On sam je bil priča, kako so

v gostem grmičevju, obstreljevanem od obeh strani gnezдили divji golobi.

V kakšni nevarnosti gnezdijsko kosi. Znani kipar in prijatelj ptičev Urs Egen-schwiler je našel v levji kletki (v Milchbucku pri Curihu) naravno narejeno koso-vo gnezdo v glogovem grmu komaj meter visoko od tal. Čez nekaj dni so se tamkaj pojavili mladi koski. »Mnogokrat sem trepetal od strahu,« pripoveduje kipar, »ko je levinja vtaknila v grm glavo.« Stara kosa sta morala potem najti ovinek, da sta pitala lačne kljunčke. Če je stari kos iskal hrane po tleh, je planila levinja v močnem skoku in udarila s šapo vselej po onem mestu, s katerega je kos v trenutku odletel. Vkljub vidnemu sovraštvu levinje do kosov, se kosi le niso umaknili iz nevarnega bivališča in so srečno vzgojili svoj naraščaj.

Smrt margarinovega danskega kralja. V Kodanju je umrl najbogatejši Danec, tvorničar Mörtstedt, ki je monopoliziral vso obilo dansko margarinovo produkcijo. Kakor poroča »Politiken«, znaša njegovo imetje 712 milijonov kron. Večji del rečene ogromnega premoženja je rajni volil v ustanovitev fonda za razvoj danske obrti in trgovine.

Raj za arheologe. Skoraj neizčrpen zaklad za arheologe je otrov Adelfo. Od-krili so na njem že gradove, bivališča, grobove, da cela pokopališča in s tem nova in zopet nova delavna področja, ki poplaja-jo v obili meri ves trud za izkopavanje. Tudi kar so v zadnjem času izkopali, so sami zanimivi predmeti iz srednjega veka, kakor poroča »Svenska Dagbladet«. Tako so dobili več kovanega denarja iz časa kralja Albrehta, in sicer iz treh poslednjih desetletij 13. stoletja. Večina denarja je jako majhne oblike, ki ima samo na eni strani okrasek, namreč črko A s krono. Nekateri penezi pa kažejo več okrasov; to je tako imenovan beli denar kralja Albrehta. Izkopali so dalje veliko število ključic in igel iz pozlačene bronzne iz 13. stoletja, ki so jih rabili za zapenjanje sukenj, spodnjih kril, kut in plaščev. Zanimivo je, da so vsi navedeni predmeti okrašeni z levom, stoječim na zadnjih nogah, da so bili torej last rodu Folkungov. — Krasno izdelane zapestnice, prelomljeni srebrni gumbi v zvonovi obliki, velik bis-er iz gorskega kristala in brezštevilne priproste bronaste sponke od raznega orodja so izpopolnila bogati dobiček, ki so ga v zadnjem času na rečenem otoku izkopali.

Godba srbske kraljeve garde. Ka-kor poročajo francoski listi, bo igrala na dobrodelnem koncertu, ki se bo v kratkem v Tuellirijah vršil, tudi kapela srbske kraljeve garde. Iz popisa rečene godbe se dá posneti, da je bil omenje-ni orkester ustanovljen leta 1905. Nje-gov kapelnik je bil neki Bivič, sin srbskega polkovnika, in je študiral v Mo-nakovem. Kapela šteje 70 članov in je njena uniforma posebno pestra in si-jajna: rdeče hlače, visoke, lakirane bote, svetlomodra suknja s črnimi vr-vicami in čepica iz kožuhovine. Zdaj pa nosijo kapelini člani samo vojno uniformo srbske armade. Kapela, ki se sedaj nahaja v Solunu, se bo odpeljala v Toulon in od tam v Pariz, kjer bo nastanjena v vojašnici pariške repu-blikanske garde.

Popis ženitovanjskega gostovanja iz leta 1576. Bogato svatovsko gostovanje je slavil leta 1576. Viljem Rozemberški, moravski vitez; povodom svoje poroke z Ano Marijo, kneginjo badinsko, na gradu Krumlovu. Pri tem gostovanju, ki je trajalo od 26. prosinca pa do 1. svečana in je po svojem sijaju prekosilo marsikatero kraljevsko svatovščino, se je porabilo in za-uzilo 40 jelenov, 50 divjih volov, 50 beček (kadi) nasoljenih živali, 20 divjih prešičev, 2130 zajcev, 250 fazanov, 30 divjih petelinov, 2050 jerebic, 20.688 brinovk in gozdnih golobov, 150 pitanih volov, 15 rejnih telic, 20 letnih telet, 526 telet od sesca, 1526 klobas, 150 prešičev, 456 jetrnice, 326 kašnatih klobas, 450 debelih koštrunov, 395 jančkov, 504 nepitanih prešičev (pru-tarjev), 20 prekaženih volov, 40 prekaženih koštrunov, 350 pavov, 5135 pitanih gosi, 450 kokoši, 2656 kopunov, 18.120 karpov, 10.209 ščuk, 95 mren, 6380 postrv, 3400 raznih drugih rib, 5200 kop rakov, 500 okunov, 200 menkov, 350 jegulj, 2309 okatu, 2350 prekaženih postrv, 1072 prekaženih karpov, 956 prekaženih ploč (kam-bal), 450 prekaženih ščuk, 350 polenokv, 300 mren, 599 slanikov, 4 beljuge, 30.947 jajc, 70 stotov sirovega masla, 15 stotov strdi, 50 stotov loja, 2 stota sira, 1110 veder ola (piva), 903 steklenice piva, 40 steklenic žganja ter 490 korcev pšenice za pecivo. Koliko rženih hlebov se je pos-pravilo, ni nikjer omenjeno. Pač bogata pojedina!

Novi kovinasti denar črnogorskega kralja. Kakor poroča »Figaro«, je po-zval kralj Nikita v Pariz podobodobil-ca, po imenu Lindauerja, in je pri njem naročil novi črnogorski nikljev, srebrni in zlati denar. Kralj namerava dati

kovati novi denar takoj po svojem po-vratku v Črnogoro. Kovala ga bo pariška penezokovnica.

Pacifizem in splošnost. Schlaikjer stavi v listu »Der Türmer« sledeče načelne ugo-vore proti pacifizmu: 1. Ni nikake instance nad narodi, torej tudi ni nikakega med-narodnega sodišča, ki bi prisililo bojaželjne narode k miru. 2. Pacifisti so vneti le proti simptomu vojne, ne pa proti njenim vzro-kom. Podobni so mazačem, ki vpijejo na vso moč proti jetiki, a ne pobijajo njenih vzrokov. 3. Vojna je velikanska gonilna sila razvoja. Vojna sili narode, da se ohran-ijo v miru zdrave, kajti le zdrav narod zamore zmagati v vojni. — »Pacifizem je najbolj gotova pot do neodgovornosti, do ohlapnosti in propada.«

Kositarjev denar na Luksemburškem. Na Luksemburškem je izginil bakreni denar že iz prometa, pa ni zna-no, zakaj. Da se ta nedostatek popravi, je dala luksemburška vlada kovati za 200.000 frankov kositarjevega drobiža.

Kako so živili v zadnjih dveh letih poskočila. Prvo splošno uradniško društvo v Avstriji je izročilo te dni vladi spome-nico, v kateri z ozirom na strašno draginjo vseh živil in dnevnih potrebščin uradniki prosijo, da se jim nemudoma nakaže dra-ginjska doklada. K akciji nemških uradni-skih društev se je pridružilo tudi osrednje društvo čeških državnih uradnikov in iz-ročilo enako spomenico vladi. Zanimivo je v spomenici navedeno dviganje cen živi-lom v zadnjih dveh letih. Iz nje smo po-sneli cene v kronah, kakor so bile v maju 1914. in v maju 1916. leta objavljene.

	1914	1916
goveje meso	kg K 1:80	8:50
svinjsko meso	2—	8:50
teleče meso	2—	8:50
koštrunovo meso	1:60	8:50
svinjska mast	1:60	12:40
loj	1:20	13—
pšenična moka 0	—53	1:20
kopa jajec	4:80	18—
maslo	3:20	9:60
grah	—56	4:30
leča	—44	—
riž	—67	6:10
jabolka	100 " 8—	20—
sladkor	100 " 79—	100—
kava	" 4:20	12—
čaj	" 10—	22—
gnjat	4:90	14—

Dobrudska.

Ime Dobrudža se je zadnje tedne sli-žalo dan na dan, saj so si tam priborile hlabre bolgarske in nemške čete sijajne zmage nad verolomnim sovražnikom Ru-munom. Dobrudža se bo imenovala tudi v prihodnosti, ker tam boji še niso končani in bo sovražnik napel vse svoje sile, da si zopet pribori izgubljeno ozemlje.

Kaj in kakšna pa je Dobrudža, za ka-tero se bijejo krvavi boji v sedanjih svetov-ni vojni? — Dobrudža ni obširno ozemlje posejano z rajskim bogastvom, Dobrudža ni oni kos zemlje, katerega je narava po-sejala z obilico prirodnih krasot. Navzlic temu pa je to deželica, ki je v tesni zvezi z bolgarskimi političnimi težnjami. Za dr-žave osrednje Evrope ter tudi za ona bal-kanska državna ozemlja, ki bodo v bodoče v tesni zavezniški in gospodarski zvezi z osrednjima velesilama, ker tvori ključav-nico na vratih, ki vodijo iz severovzhoda iz Rusije na Balkan.

Dobrudža omejuje na zapadu in seve-ru Donava, na vzhodu pa jo obliva Črno morje. Deželica nima bujnih, pestrih po-krajin, ampak kakor daleč seže oko, je vse rumeno in rumeno, vse sivo in sivo. Nič drugega kakor puhlica v močnih pla-steh, katere razjedata veter in dež ter nam odkrivata prhko, fino, zrnatno zemljo. Vsekako pa Dobrudža ni puščava, kjer si jo je osvojil človek s svojo pridnostjo in delom, mu odplačuje njegovo skrb z dosti dobrim pridelkom. Zelo raznovrstno pa je ljudstvo i po svojem rodu i po poklicu, ki biva na tej grudi. Velika zmes različnih narodov se je tu ustalila. Potniku, ki gre od vasi do vasi, se zdi, da potuje iz dežele v deželo. Tu so si napravili Valahi svojo naselbino, tam bivajo pridni Bolgari, ki so spretni vinogradniki in vrtnarji, in zopet drugod bivajo Tatarji. Ruvarim kupom pr-sti so podobne njihovo siromašne kočice, poleti pa razpno svoje črne šotore v bli-žini pasočih se čred, sledeči svojemu sta-remu nomadskemu nagonu. Rumunske vasi ne nudijo enotne slike. Tu stoji v zem-ljo zakopana primitivna hišica iz ilovice, ki ima samo na prednji strani okna in vr-ta, na ostalih treh straneh pa je obdana z zemljo tako, da se ti zdi, kakor bi bila zraščena z njo. Najbolj lične so pač hišice priseljencev.

Kaka usoda čaka Dobrudžo, danes ni mogoče povedati. A eno je gotovo in se sme prorokovati. Pri bodočem izmenjav-alnem delu duševnega in gospodarskega bla-ga med srednjeevropskim zapadom in bližnjim vzhodom pa bo v bodoče Dobrud-ža igrala važnejšo vlogo kakor doslej, ker leži na potu, ki vodi proti jugovzhodu.

Vojaske vesti.

Odlikovanja. Vojaske zaslužni križec 3. vrste z vojni dekoracijo so dobili: nadporočnik 47. pp. Ferdinand baron Bianchi duca di Casalanza, stotnik 87. pp. Alojzij Gierlinger in stotnik 79. pp. Adolf Čada. — Ponovno najvišje pohvalno priznanje sta dobila podpolkovnik 7. lov. baona Evžen Seydl in stotnik 97. pp. Henrik Guggenberger. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: poročnik 27. pp. Aleksander Dular, nadporočnik 23. dom. pp. Martin Burich, pri 20. lov. baonu, stotnik 17. pp. Alfonz Eisenzopf in poročnik 97. pp. Herm. Perko. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil vojaški živinozdravnik 14. drag. p. dr. vet. Kuno Krajnc. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: topničarji Schaffler Ivan, Baloh Alojzij, Suran Ambrož, Črnelič Franc, Tomasella Angelo, Delovec Ivan, Gomisel Anton, Jöbstl Fr., Marc Alojzij in Mrak Alojzij, predmojster Pene Fr. in topničar Močnik Ivan, vsi pri 3. gor. top. p.; infanteristi 71. pp. Komar Josip; topničar 4. trd. top. p. Kukovec Franc; inf. 17. pp. Sotlar Franc. — Viteški križec Franc Josipovega reda je dobil mornariški štabni zdravnik dr. Leopold Majdič. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: poročnik Josip Kerstein, Edvard Leban, Anton Hora in Miroslav Miklavčič, vsi pri 5. dom. pp.; nadporočnik 27. dom. pp. Franc Kotlušek; nadporočnik črnovoj. železniškega stražnega baona Franc Košak; nadporočnik črnovoj. železniškega stražnega stotnika Maks Debevec.

Padli častniki. Kadetni aspirant Perne Franc, 32. pp.; poročnik Roth Miroslav, 97. pp.; poročnik Solar Josip, 70. pp.; kadetni aspirant Ziegler Fr., 47. pp.

Iz seznama izgub št. 473.

(Konec.)
Inf. Kunst Ivan, 26. dom. pp., 3. nad. s., št. Peter, 1889, ujet; inf. Lapuh Ivan, 26. dom. pp., Pleterje, 1873, ujet; inf. Legat Franc, 4. dom. pp., 6. s., Begunje, 1881, ujet; inf. Lešnik Ivan, 26. dom. pp., Leitersberg, 1885, mrtev (umrl v ruskem ujetništvu 29./12. 1915); inf. Lipnik Rudolf, 26. dom. pp., Slatina, 1877, ujet; inf. Lovrenčič Andrej, 47. pp., 2. nad. s., Kaniža, 1892, ujet; inf. Marčič Anton, 26. dom. pp., 2. nad. s., Maribor, 1886, ujet; inf. Marguč Josip, 26. dom. pp., 1. nad. s., Konjice, ujet; topničar Markus Jernej, 3. črnovoj. top. oddelek, Šmarjeta ob Dravi, 1876, ujet; deseterik Mondolfo Hugon, 47. pp., 9. s., Trst, 1891, ujet; troben-tač Munda Josip, 26. dom. pp., 5. s., Ptuj, 1891, ujet; inf. Obreža Stefan, 26. dom. pp., 3. nad. s., Sv. Vid, 1884, ujet; inf. Odar Martin, 4. dom. pp., 6. s., Srednjavos, 1886, mrtev (umrl v ruskem ujetništvu v Slavjanoserskem); inf. Ogorevc Karel, 13. črnovoj. maršbaon, Pišci, 1877, ujet; inf. Ogris Matej, 4. dom. pp., 3. nad. s., Slov. Pilberk, 1892, ujet; inf. Ogrizek Stefan, 13. črnovoj. maršbaon, Maribor, 1882; četovodja Osrajnik Andrej, 13. črnovoj. maršbaon, Sv. Anton, 1876, ujet; inf. Pavlin Franc, 75. pp., 7. s., Vrhnika, 1892, ujet; poddeseterik Pečnik Miroslav, 4. dom. pp., Globasnica, 1891, ranjen in ujet; inf. Peklar Matija, 13. črnovoj. maršbaon, Celje, 1876, ujet; inf. Pertot Ivan, 47. pp., 5. s., Trst, 1886, ujet; inf. Pestar Mihael, 4. dom. pp., 10. s., Cerklje, 1893, mrtev (umrl v ruskem ujetništvu); poddes. Pleteršek Ivan, 26. dom. pp., 1. s., Maribor, 1894, ujet; inf. Peček Franc, 26. dom. pp., 1. nad. s., Zakot, 1892, ujet; inf. Potočnik Rajmund, 47. pp., 3. s., Laporje, 1883, ujet; tit. poddes. Pušenjak Rajmund, 4. dom. pp., 10. s., Prevalje, 1890, ujet; inf. Pušnik Albin, 26. dom. pp., 2. nad. s., Slovenjgradec, 1893, ujet; inf. Radošek Franc, 47. pp., 4. nad. s., Šmarjeta, 1893, ujet; inf. Rajh Alojzij, 26. dom. pp., 4. nad. s., Vičaneč, 1885, ujet; inf. Ritonja Franc, 26. dom. pp., 2. nad. s., Ptuj, 1894, ujet; inf. Senekovič Franc, 47. pp., 4. nad. s., St. Peter pri Mariboru, 1894, ujet; deseterik Škof Ivan, 26. dom. pp., 2. nad. s., Trbovlje, 1889, ujet; inf. Škorec Franc, 26. dom. pp., 4. s., Plat, 1894, ujet; inf. Smrokar Ludvik, 13. črnovoj. maršbaon, Celje, 1879, ujet; inf. Srebe Franc, 4. dom. pp., Veliovec, ujet; pionir Stebih Ivan, 26. dom. pp., 3. s., Ptuj, 1889, ujet; inf. Straus Ivan, 13. črnovoj. maršbaon, Konjice, 1872, ujet; inf. Terbovc Jernej, 13. črnovoj. maršbaon, Celje, 1881, ujet; narednik Tischler Rudolf, 26. dom. pp., 6. s., Konjice, mrtev (umrl v Italiji koncem januarja 1916); inf. Tomažič Alojzij, 26. dom. pp., 15. s., Slovenjgradec, 1888, ujet; inf. Tomašek Jakob, 87. pp., Rogatec-Slatina, 1892, mrtev (15./8. 1915); deseterik Tribelnik Kocjan, 4. dom. pp., 3. s., Velikovec, 1889, mrtev (umrl v ruskem ujetništvu); inf. Ulipi Metod, 26. dom. pp., 3. nad. s., Frankolovo, 1895, ujet; des. Veselič Josip, 13. črnovoj. maršbaon, Ptuj, 1876, ujet; poddeseterik Vojska Ivan, 26. dom. pp., 4. s., Ptuj, ujet; inf. Vinkovič Franc, 13. črnovoj. maršbaon, Ljutomer, 1872, ujet; inf. Voršč Simon, 13. črnovoj. maršbaon, Vrhole, 1886, ujet; inf. Žagar Josip, 13. črnovoj. maršbaon, Luče, 1877, ujet; četovodja Zarzenon Franc, 97. pp., 15. s., Gradiska-Bruma, 1891, mrtev (1.—10./6. 1916).

Proda se

radi bolezní lepo posestvo, zelo pripravno za obrt ali kako podjetje, na zelo prometnem kraju na Gorenjskem po zelo ugodnem kupu. Naslov za resne kupce na upravnishvo „Slov.“.

Zahvala.

Za izkazano nam sožalje ob priliki bridke izgube, ki nas je zadela, izrekamo tem potom vsem našo najiskrenejšo zahvalo.

Rodbini
Wiesner
in
Tschurn

Vrtnar se išče,

ki bi bil zmožen voditi večjo vrtnarijo v Ljubljani. Treba je položiti nekaj kavicje. Pismene ponudbe na upravnishvo „Slovenca“ pod šifro 279 S. W.

Proda se
krasen pes

bašard, jazbečar in pičkar

bel z rujavimi pegami, oblike jazbečarja, glave pičkarja, zelo razumen, sposoben posebno za lov na ptiče, a tudi dober varuh. Cena po dogovoru.

Več se izve pri g.

Anton Sok Jageršče št. 111, pošta Cerklje, Goriško. 2448

Ob pomanjkanju mleka!

Sladni čaj znamka **SLADIN** je najbolj zdrava in najcenejša hrana za dolence.

hrana za dolence.

S Sladinom se lahko odpravi pomanjkanje mleka in sladkorja, kajti prihrani se pri njem dve tretjini mleka in eno tretjino sladkorja. Izmed mnogih priznanj naj navedemo samo ono gospe Eme pl. Trnkoczy, sopruga lekarnarja v Gradcu: Ljubi svaki! Naznaniti Ti želim, da se prehranja Elzina malček s Sladinom (sladni čaj) in se krasno razvija, torej se mora Sladin najtopleje priporočiti.

Dobi se pri lekarnju Trnkoczy v Ljubljani poleg rotovža. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: Schönbrunnerstrasse 109, Josefstadtterstr. 25, Radeckplatz 4. — V Gradcu: Sackstrasse 4.

Nemeblovana soba

se išče. Ponudbe na upravo pod „Nemeblovana.“

Služba

organista in cerkovnika

je oddati na Rovih, p. Radomlje. Četrto zemljišča 6 njiv, 2 vrta, prosta drva, stanovanje, bira. Sprejme se začasno tudi begunec. Oglasi na župni urad. 2446

Zahvala.

Vsem blagim srcem, ki so nam o priliki izgube naše ljube

SILVE

s sočutjem in darili cvetk in vencev olajševali težko bol; gospodom pevcem, ljubeznivim nosilkam cvetk in vencev in vsem spremljevalcem pogreba našo najsrčnejšo zahvalo.

Globoko žalujoča rodbina **Kuncova.**

Prazne vreče

vsake vrste in v vsaki množini kupi in plača po najvišjih cenah trgovska firma **J. KUŠLAN**, Kranj, Gorenjsko. — Istotam se kupujejo po najvišjih dnevnih cenah

suhe gobe.

2083

št. 15681.

Razglas.

V zmislu § 58 zakona o osebnih davkih in člena 38, št. 5, izvršilne naredbe I naznanja mestni magistrat, da so izvlačeni iz pridobninskega registra za leto 1916 na vpogled zavezanecem pridobninskega davka od 16. oktobra do vstetelega 29. oktobra 1916 v navadnih uradnih urah v ekspeditu mestnega magistrata, Mestni trg 27/III.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 14. oktobra 1916.

Na prodaj sta pod ugodnimi pogoji dve hiši z gospodarskim poslopjem.

V hišah se nahaja gostilna, kavarna in zaloga piva ter zasebna stanovanja. Gostilniški prostori so zelo pripravnno razdeljeni; poleg hiš se nahaja velik, zaraščen, senčnat vrt, zidano kegljišče. V gospodarskem poslopiju se nahajajo hlevi za domačo in tujo živino, velika ledenica, skladišče in tri sobe za posle. Radi njih razsežnosti in po legi pa sta hiši tudi pripravi z iz vrševanje mesarje, pekarije ali katerokoli trgovine. Ker lastnik radiabolezni posestva ne more nadzorovati, proda isto po zmerni ceni. Kupcem daje pojasnila lastnik Valentin Scagnetti, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6.

2351

OREHOVE HLODE

kakor tudi

črešnjeve, hruševe, javorjeve ter jesenove

kupujem po najvišji dnevni ceni.

Ponudbe na naslov: **Jos. Kralj, Ljubljana** Franca Josipa cesta št. 7.

Baterije in ovoje za električne žepne svetilke po najnižji ceni pri **K. A. KREGAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 21-23.** Edina največja razpošiljalnica baterij in elektr. žepnih svetilk na Kranjskem.

Za OREHOVE ter javorove, jesenove, črešnjeve in macesnove HLODE

plačuje vedno najvišje cene in sprejema pismene ponudbe z navedbo množine lesa **PETER ANGELO, žaga, Seebach pri Beljaku, poprej Ljubljana**

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci. Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvarovati se bolezninega je zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olajša naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobiv vseh lekarnah & K. A.